

Jan Prestberg
Tillstånd
08-508 26150
jan.prestberg@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-10-14

Höjning av parkeringsavgifter och felparkeringsavgifter

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa parkeringsavgifter i innerstaden enligt följande

”Grön biljett”	Avgift dygnet runt. Längsta uppställningstid 1 timme.	Alla dagar 00 – 24: 40 kr/timme
Citytaxa – ”Röd biljett”	Avgift dygnet runt.	Vardagar utom dag före sön- och heldag kl 9-17: 25 kr/timme Dag före sön- och helgdag: kl 9-16: 25 kr/timme Övrig tid: 15 kr/timme
Malmtaxa– ”Blå biljett” Norrmalm med undantag av city; Södermalm, Östermalm, Gamla stan, Kungsholmen, Lilla Essingen samt Hjorthagen; Hammarby Sjöstad f o m 1 jan 2010	Avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17. Dag före sön- och helgdag avgiftsfritt.	Vardagar utom dag- före sön- och helgdag kl 9-17: 15 kr/timme

2. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa parkeringsavgifter i ytterstaden enligt följande

Farsta, Rangstaplan	Avgiftsfritt två timmar. Därefter avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag 9-17. Övrig tid avgiftsfritt.	10 kr/timme
Hägersten-Liljeholmen, Västberga Industriområde	Avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17. Övrig tid avgiftsfritt.	10 kr/timme
Bromma, Alviksplan	Avgift dygnet runt.	15 kr/timme

Bilaga 1: Sammanställning av rådande och föreslagna parkeringsavgifter
Bilaga 2: Sammanställning av rådande och föreslagna felparkeringsavgifter

Kista, området Kista Science Tower	Avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17. Övrig tid avgiftsfritt.	15 kr/timme
------------------------------------	---	-------------

Älvsjö, området Stockholmsmässan	Avgift alla dagar kl 08-02.	25 kr/timme
----------------------------------	-----------------------------	-------------

3. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifter för felparkeringsavgifter enligt följande

Trafikfarlig eller hindrande uppställning av fordon.	900 kr
--	--------

Kraftigt störande uppställning av fordon	550 kr
--	--------

Mindre trafikstörande uppställning av fordon.	475 kr
---	--------

4. Avgifter och felparkeringsavgifter justeras då detta är tekniskt möjligt, dock tidigast 2009-01-01.

5. Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att en årlig uppräknings av ovanstående avgifter ska ske i enlighet med förändringen i konsumentprisindex enligt den i tjänsteutlåtandet beskrivna modellen.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Louise Bill
Avdelningschef

Sammanfattning

I finansborgarrådets förslag till budget för Stockholms stad 2009 och inriktning för 2010 och 2011 anges att avgifter för parkering och felparkering ska höjas. Höjningen ska ske per den 1 januari 2009. Från och med år 2010 ska samtliga avgifter uppräknas årligen med förändringar i konsumentprisindex. Kontoret

redogör här för grunden för avgifter och avgiftssättning, samt föreslår nya avgifter och felparkeringsavgifter i enlighet med budgetförslaget.

Bakgrund

Finansborgarrådets förslag till budget för 2009 och inriktning för 2010 och 2011

I finansborgarrådets förslag till budget för Stockholms stad 2009 och inriktning för 2010 och 2011 anges:

”I syfte att förbättra framkomligheten höjs den högsta avgiften för felparkeringar som anses trafikfarliga/hindrande från 700 kronor till 900 kronor. I samband med detta anpassas även avgifterna för övriga parkeringsanmärkningar till 475 respektive 550 kronor. I trafikreglerande syfte höjs och fördelas parkeringsavgifterna från biljettautomater motsvarande en total intäktsökning med 20 procent. Från och med 2010 görs en årlig uppräknings av avgifterna utifrån konsumentprisindex (KPI) och fastställs årligen i budgeten.”

Höjningen föreslås ske per den 1 januari 2009.

Lagstöd

Parkeringsavgifter

En kommuns rätt att ta ut parkeringsavgifter grundas på lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. Där stadgas bland annat att en kommun får ta ut en ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på sådana allmänna platser som står under kommunens förvaltning. För att kommunen skall få ta ut en avgift krävs dels att behovet föreligger, dels att syftet är att ordna trafiken. Lagen stadgar att ”Avgiftens storlek skall därvid alltid avvägas med hänsyn till vad som behövs för trafikens ändamålsenliga ordnande” Grunder för beräkningen av avgiften ska beslutas av kommunfullmäktige.

Felparkeringsavgifter

I lagen om felparkeringsavgift (1976:206) föreskrivs att regeringen får ange det högsta och det lägsta belopp som felparkeringsavgifter får fastställas till. I förordningen om felparkeringsavgift (1976:1128) anges att kommunen fastställer felparkeringsens belopp och att avgiften får fastställas till lägst 75 kronor och högst 1000 kronor sedan 2004-07-01. Nivån på felparkeringsavgiften är tänkt att i första hand vara av avskräckande karaktär och i andra hand som en avgift för själva överträdelsen.

Parkeringsregler

Var det är tillåtet respektive inte tillåtet att parkera anges i trafikförordningen (1998:1276), som innehåller nationella bestämmelse, beslutade av regeringen. Det som styr lagstiftningen är framförallt kraven på trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Framkomlighet innebär att det ska vara möjligt för vanliga fordon att komma fram på en gata utan att andra fordon blockerar vägen.

Tillgängligheten innebär till exempel att det ska vara möjligt för bussar att nå hållplatserna och för distributionsfordon att lasta och lossa sin last utan att behöva dubbelparkera. Trafiksäkerheten kräver t ex att fordon inte får parkeras närmare än 10 meter före ett övergångsställe eller en korsning. Utöver de generella uppställningsreglerna i trafikförordningen har Stockholm, liksom de flesta kommuner, lokala trafikföreskrifter (LTF:er) som ytterligare reglerar trafikföringen och parkeringen.

Parkeringsavgifter för trafikens ordnande

Stockholms gator har många funktioner. Trafikkontorets uppgift är bland annat att ge nämnden underlag till bedömningar för hur konflikter mellan olika trafikantslag ska hanteras. Konkurrensen om utrymmet är stor. På stadens gator, torg, trottoarer och allmänna platser skall många intressen samsas om utrymmet. Hänsyn måste tas till alla trafikantgrupper, och gruppernas intressen vägas mot varandra. Till detta kommer att många verksamheter har legitima skäl att gräva i gatorna, då ju marken under innehåller rör och ledningar av alla de slag. Trafikkontorets uppgift är här att jämkä samman behov – så att alla kan samsas om utrymmet. För att kaos inte ska råda måste såväl den rörliga som den stillastående trafiken regleras.

I innerstaden blir konkurrensen om utrymmet extra tydlig. I Stockholms innerstad finns i runda tal drygt 30 000 parkeringsplatser på gatumark. Den senaste nyttjandegradsundersökningen ger vid handen att 87,8 % av dessa är upptagna av parkerade bilar. Behovet av parkeringsplatser kan synas oändligt, och bristen på lediga parkeringsplatser är ett ständigt aktuellt ämne. Trafikkontoret arbetar aktivt för att öka antalet parkeringsplatser, i linje med givna uppdrag och uppsatta mål. Behovet av parkeringsplatser på gatumark finns, men utbudet är inte, och kan inte vara oändligt. Innerstaden erbjuder många aktiviteter, och det är också dess attraktivitet som leder till behovet av parkeringsplatser.

Ett viktigt uppdrag för Trafik- och renhållningsnämnden är att förbättra framkomligheten. Ett av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är också att framkomligheten på stadens huvudgator ska förbättras och de flaskhalsar som finns runt om i stadens gatu- och vägnät ska elimineras.

Saknas lediga parkeringsplatser ökar risken för dubbeluppställningar och hindrande uppställningar. Felparkerade fordon bidrar starkt till den försämrade framkomligheten. Vid den verksamhetsuppföljning som på Trafikkontorets uppdrag utfördes av Utrednings- och statistikkontoret april/maj 2008 var cirka 55 procent av fordonen som kontrollerades rätt parkerade. Stadens mål för 2008 är för innerstaden 70 procent rätt parkerade fordon, och för år 2009 75 procent. För ytterstaden är motsvarande mål under 2008 80 procent rätt parkerade fordon, respektive 85 procent under 2009. Andelen rätt parkerade bilar bidrar i sin tur till ökad framkomlighet.

För att få till stånd en omsättning på parkeringsplatserna, och därmed bereda så många som möjligt möjligheten att parkera utan att framkomlighet, trafiksäkerhet

eller tillgänglighet äventyras, uttas avgifter för parkering, men även begränsningar i form av längsta tillåtna parkeringstid tillämpas. Målsättningen är att parkeringsavgifterna skall vara väl anpassade till de aktuella trafik- och parkeringsförhållandena och i varje situation rätt avvägda för att stödja kommunfullmäktiges övergripande mål. Med en höjning av såväl parkeringsavgifter som felparkeringsavgifter bör en bättre balans mellan utbud och efterfrågan erhållas.

Den föreslagna höjningen av parkeringsavgifterna kommer att stödjas av en förbättrad övervakning. Parkeringsövervakningens syfte är främst att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Att understödja omsättningen på de parkeringsplatser som står till buds är en del i detta.

Höjningen av parkeringsavgifter och felparkeringsavgifterna ska enligt förslaget dessutom stödjas av förbättrad service, där till skapandet av fler parkeringsplatser är en viktig del.

Omvärlden – andra städer

I 73 av Sveriges kommuner tas parkeringsavgifter ur under hela eller delar av året. I övriga 217 är gatuparkeringen avgiftsfri. Många kommuner väljer dock att använda parkeringsskiva för att begränsa tiden för tillåten parkering.

Högsta avgift för att parkera tar Sigtuna ut, med 60 kr i timmen vid Arlanda flygplats. På andra plats kommer Stockholm, med området i absoluta City runt Centralstationen, samt Kungälv på Marstrand. På tredje plats återfinns Uppsala och Örebro med 25 kr per timme, medan Göteborg som rikets andra stad har en högsta parkeringsavgift om 20 kronor i timmen. Malmö samt fyra andra städer tillämpar en högsta avgift 15 kronor i timmen.

Det högsta beloppet en kommun eller staten får ta ut för en felparkeringsavgift är 1000 kr. Beloppet fastställs av regeringen och ändrades senast 2004. Man har möjlighet att differentiera avgiften, för att det ska finnas en gradskillnad i förseelserna. Olika kommuner har olika bevekelsegrunder, varför avgifterna varierar stort mellan rikets städer. Det högsta tillåtna beloppet tillämpas som felparkeringsavgift på bred front i bland annat Örebro, Karlstad, Solna, Kalmar, Växjö och Sundbyberg, medan det i 14 andra kommuner huvudsakligen tillämpar det högsta avgiftsbeloppet vid uppställning på parkeringsplatser reserverade för rörelsehindrade.

Under 2008 höjdes en eller flera av felparkeringsavgifterna i 20 kommuner. Höjningarna motiveras av dålig efterlevnad av parkeringsreglerna, förändringar i Trafikförordningen, eller att det gått lång tid sedan avgifterna justerades.

(Uppgifterna i stycket Omvärlden – andra städer är hämtade från SKL:s rapport *Parkering på gatumark 2008 – Statistik och fakta om kommunernas gatumarksparkering*)

Nuläge

Parkeringsavgifterna

Avgifterna för parkering i Stockholms stad höjdes senast år 1997 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 1997-03-03, § 9. En redovisning av avgiftsnivåer och bestämmelser för dessa återfinns i bilaga 1.

Nu gällande nivåer på felparkeringsavgifter i Stockholms stad fastställdes av kommunfullmäktige 1990-11-28 och 1996-01-22. Felparkeringsavgifternas storlek redovisas i bilaga 2.

Avgiften för boendeparkering höjdes i början av 2008 i enlighet med den av kommunfullmäktige fastställda budgeten. Månadsavgiften för boendeparkering höjdes i januari 2008 från 500 kronor till 600 kronor. Dagavgiften höjdes i april 2008 från 30 kronor till 40 kronor per dag. Avgiften för boendeparkering uppgår till 600 kr per 30-dagarsperiod, eller 40 kronor per dag.

Trafik- och renhållningsnämnden har i dag i enlighet med ett kommunfullmäktigebeslut från 2003 (2003-11-03, KF-protokoll nr 16 § 25) rätt att fatta beslut om avgifter för parkering upp till ett belopp om femtio kronor. Syftet med beslutet var att en flexibel taxesättning skulle kunna tillämpas på enstaka platser med stort behov av parkeringsplatser. Kontorets bedömning är att denna delegation faller i och med att kommunfullmäktige fattar beslut i enlighet med detta tjänsteutlåtande. Däremot bedömer kontoret att delegationen att inom ramen för de av kommunfullmäktige beslutade taxorna, minska eller utökade taxezonerna kvarstår, i enlighet med gällande delegationsordning avseende utfärdande av lokala trafikföreskrifter.

Dagens parkeringsavgifter för besökande har varit oförändrade i elva år. De har genom penningvärdesförsämringen i hög grad förlorat sin betydelse som ett trafikreglerande instrument, dvs. för att erhålla en god omsättning på det begränsade utrymme som står till förfogande för parkering på gatumark. För att skapa bättre möjligheter att hitta en parkeringsplats bör avgifterna anpassas till dagens kostnadsläge men även höjas något på de mest attraktiva parkeringsplatserna.

Felparkeringsavgifterna

För att få bättre acceptans för parkeringsreglerna behövs en anpassning av nivåerna till dagens trafiksituation. De nivåer som fastställdes 1997 är dessutom uppenbarligen inte längre tillräckliga för att avskräcka bilister från felparkering, vilket den sjunkande låga andelen rätt parkerade bilar talar för. Trafikkontoret aviserade redan i tertialrapport 2 2008 en översyn av felparkeringsavgifterna.

Analys och konsekvenser

I finansborgarrådet förslag till budget för 2009 föreslås en höjning av felparkeringsavgifterna för att öka framkomligheten. Den föreslagna höjningen ska ge en utökad intäkt om 41 miljoner kronor. För trafikens ordnande föreslås en höjning av besöksparkering, motsvarande en total intäktsökning från

biljettautomaterna om totalt 40 miljoner kronor. Det utökade intäktskravet uppgår alltså till 81 miljoner kronor, sett till intäktsramen.

Vidare förutsätts i budgetförslaget ökade intäkter om 45 miljoner kronor till följd av att försöket med avgiftsbefrielse för miljöbilar med boendeparkeringstillstånd eller nyttoparkeringstillstånd avslutas.

Höjning och fördelning av parkeringsavgifterna från biljettautomaterna ska enligt finansborgarrådets förslag till budget för 2009 motsvara en total intäktsökning med 20 procent. Av intäkterna från biljettautomaterna är 16 procent erlagda av boendeparkerare. Då boendeparkeringsavgifterna höjdes i början av år 2008 och en höjning av dessa inte stipuleras i finansborgarrådets förslag till budget måste intäkthöjningen fördelas på resterande 84 procent av intäkterna. Andelen intäkter per biljettslag och avgiftsnivå är inte heller den jämn, varför höjningarna per avgiftsslag i förslaget inte uppgår till 20 procent. Hänsyn har även tagits till att åstadkomma någorlunda jämna taxor. Justeringarna i ytterstadens parkeringsavgifter ligger utanpå denna totalökning, då de ger ett ytterst litet avtryck i själva intäktsökningen (≈ 6 promille). För trafikens ordnande är dock justeringarna av yttersta vikt.

Kontoret vill poängtera att de höjda felparkerings- och parkeringsavgifterna och de slopade subventionerna för miljöbilsparering i sig inte är en garant för att uppnå intäktskravet. De vikande parkeringsintäkterna har under många år gäckat kontoret och lett till betydande svårigheter att nå även förutvarande intäktskrav. Det prognostiserade underskottet för 2008, såsom det redovisades i tertialrapport 2, uppgår till 55 miljoner kronor.

Under år 2009 kommer kostnaden för övervakningsentreprenaderna att stiga med dryga 16 miljoner kronor, vilket för en balans i budget innebär att intäkterna ska täcka även detta.

Parkeringsintäkterna är svårbedömda. Antagandena om uteblivna intäkter, och därmed tillförda intäkter, från boende- och nyttoparkerare med miljöbil är just antaganden. Andra osäkerhetsfaktorer grundar sig på t ex konjunkturen, betalningsvilja efter avgiftshöjning, trängselskatter, samt osäkra intäkter som följd av avtal uppsagda för omförhandling. Den av nämnden beslutade justeringen av områden för dag- och nattservice bäddar även den för minskade parkeringsintäkter.

Kontoret följer noggrant parkeringsövervakningen och kommer inte att vara främmande för att vidta åtgärder i syfte att höja parkeringsmoralen. Med nuvarande avtal, där mål och åtagande är tydlig satta är förhoppningen att såväl intäktsmålet, som målet om en trafiksäker, tillgänglig och framkomlig stad ska kunna nås.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att parkeringsavgifterna och felparkeringsavgifterna höjs i enlighet med förslaget till beslut. Höjningen bör träda i kraft så snart det är tekniskt möjligt, dock tidigast den 1 januari 2009.

För indexregleringen av avgifterna föreslår kontoret följande:

Avgifterna för parkering och felparkering är fasta till och med den 31 december 2009

Indextillägget räknas fram enligt följande:

Basår utgörs av juni månad 2008 och jämförelsen ska göras med juni månad närmast före den årliga justeringen. Vid beräkningen ska index med två decimaler användas. Uppräknat pris gäller från den 1 januari till den 31 december för respektive omräkningsperiod.

Avgiften för parkering/felparkering avrundas till närmast jämnt kronotal. Detta sker enligt gängse normer för avrundning, belopp upp till 49 öre avrundas nedåt och belopp från 50 öre avrundas uppåt. Den årligen återkommande indexuppräknningen sker utifrån det exakta beloppet, med två decimaler, som framkom vid indexuppräknningen året innan. De höjningar som kommer fram vid indexuppräknningen ska fastställas av kommunfullmäktige.

I god tid före indexuppräknningen nått upp till 1000 kr för den allvarligaste formen av felparkering bör staden hos regeringen hemställa om en ändring av högsta avgift för felparkering. Den högsta avgiften fastställdes senast av regeringen till att gälla från och med 2004-07-01.

Fr.o.m. den 1 januari 2010 görs en årlig uppräknning med de förändringar som skett i av statistiska centralbyråns (SCB) framtaget konsumentprisindex. Kommunfullmäktige fastställer de nya avgifterna.

SLUT